

معرفی کتاب کمیته مجازات

۱۷ مهر ۱۳۹۵ ساعت ۱۹:۳۰

در اثر حاضر، نویسنده بر آن است علل و زمینه‌های تشکیل کمیته مجازات را باز نموده، تشکیلات کمیته را معرفی کرده، اهداف پدیدآورندگان کمیته را تحلیل نماید؛ همچنین سیر حوادث و اقدامات اعضای کمیته و بازداشت آنها را تشریح کند و به این پرسش، پاسخ گوید: ((آیا شکل‌گیری این کانون (کمیته مجازات) به خودی خود انعکاسی از حوادث اجتناب‌ناپذیر پس از مشروطیت بود و یا این که به نوعی ریشه در اختلافات درونی گروه‌های پدید آمده پس از مشروطیت داشت؟))

کمیته مجازات، انجمنی با اهداف تروریستی بود که در اواخر قاجار اقدام به ترور افرادی که به نظرشان ایادی بیگانه بودند، می‌کردند. پس از خاتمه جنگ جهانی اول، روس‌ها و انگلیس‌ها در همه امور ایران دخالت می‌کردند و عده‌ای از جراید و رجال را عامل اجرایی خود کرده بودند. این وضع باعث شد که میرزا ابراهیم خان منشی‌زاده انجمنی سری تشکیل دهد. او و دوست دیرینش اسدالله خان ابوالفتح‌زاده در اوایل شهریور ۱۲۹۵ طرح تشکیل کمیته مجازات را ریختند و کمی بعد محمد نظرخان مشکوۃ‌الممالک به این دو پیوست و «کمیته مرکزی مجازات» بدست این سه تن تشکیل شد. کمیته مجازات بزودی پیشرفت کرد و اعضای دیگری پذیرفت و نیز شروع به جمع‌آوری اسلحه و اقدام به ترور نمود تا در ۲۲ تیر ۱۲۹۶ اعضای آن دستگیر و مجازات شدند... کمیته مجازات در سال ۱۳۳۵ قمری بدو به وسیله سه نفر بنامهای ابوالفتح زده، منشی زاده، مشکوۃ‌الممالک تشکیل و بعداً میرزا علی اکبر اراداقی برادر قاضی ارداقی قزوینی و عمادالکتاب به سه نفر مذکور پیوستند و با کمک کریم دواتگر که با مشروطه خواهان.

در اثر حاضر، نویسنده بر آن است علل و زمینه‌های تشکیل کمیته مجازات را باز نموده، تشکیلات کمیته را معرفی کرده، اهداف پدیدآورندگان کمیته را تحلیل نماید؛ همچنین سیر حوادث و اقدامات اعضای کمیته و بازداشت آنها را تشریح کند و به این پرسش، پاسخ گوید: ((آیا شکل‌گیری این کانون (کمیته مجازات) به خودی خود انعکاسی از حوادث اجتناب‌ناپذیر پس از مشروطیت بود و یا این که به نوعی ریشه در اختلافات درونی گروه‌های پدید آمده پس از مشروطیت داشت؟)). در فصل نخست رقابت‌های پنهان و آشکار روس و انگلیس در ایران بازگو می‌شود و در فصل دوم تشکیلات کمیته مجازات تشریح می‌گردد. فصل سوم تحلیلی است بر اهداف کمیته مجازات. در فصل چهارم دستگیری و سرنوشت اعضای کمیته آمده است. فهرست منابع، فهرست اشخاص و نمونه‌هایی از اسناد در صفحات پایانی کتاب به چاپ رسیده است. گفتنی است کمیته مجازات در سال ۱۳۳۴ ق در تهران تاسیس شد که ابوالفتح‌زاده، منشی‌زاده، مشکوۃ، عمادالکتاب و عده‌ای دیگر، از موسسین و اعضای آن بودند. این کمیته، انجمنی بود سری

که بدون مرامی معین و تکیه‌گاه حزبی مشخص تشکیل گردید. کمیته مذکور فقط به اتکای قضاوت شخصی و حس وطن‌دوستی و عداوت با خائنان کشور بنا نهاده شد. این گروه به کشتن افرادی اقدام می‌کردند که مورد سوءظن وابستگی به بیگانه بودند.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۱۱۰۴/مجازات-کمیته-کتاب-معرفی>